

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
YVES BOT
prednesené 6. marca 2012¹

Vec C-348/09

P. I.
proti
Oberbürgermeisterin der Stadt Remscheid

[návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Nemecko)]

„Smernica 2004/38/ES — Právo občanov Únie a ich rodinných príslušníkov slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov — Ochrana pred vyhostením — Pojmy ‚verejný poriadok‘ a ‚verejná bezpečnosť‘ — Pojem ‚naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti‘ — Odsúdenie za trestný čin sexuálneho zneužívania maloletej štrnásťročnej osoby, sexuálneho násillia a znásillnenia“

1. Týmto návrhom na začatie prejudiciálneho konania Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Nemecko) žiada Súdny dvor, aby vzhľadom na rozsudok z 23. novembra 2010, Tsakouridis², spresnil podmienky poskytnutia ochrany pred vyhostením podľa článku 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38/ES³.
2. Toto ustanovenie uvádza, že rozhodnutie o vyhostení možno proti občanovi Únie, ktorý sa počas predchádzajúcich desiatich rokov zdržiaval na území hostiteľského členského štátu, prijať iba z naliehavých dôvodov verejnej bezpečnosti.
3. Súdny dvor má rozhodnúť, či uvedené ustanovenie treba vykladať v tom zmysle, že sa na sexuálne zneužívanie maloletej štrnásťročnej osoby, sexuálne násillie, ako aj znásillnenie vzťahuje pojem naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti. Konkrétnejšie, keďže Súdny dvor v už citovanom rozsudku Tsakouridis pripustil, že tento pojem sa môže vzťahovať na boj proti nezákonnému obchodovaniu s omamnými látkami organizovanou skupinou, vzniká otázka, či sa uvedený pojem môže vzťahovať aj na taký izolovaný čin, akého sa dopustil P. I. vo veci samej, teda na sexuálne zneužívanie maloletej štrnásťročnej osoby, sexuálne násillie, ako aj znásillnenie.
4. V týchto návrhoch vysvetlím dôvody, pre ktoré sa domnievam, že článok 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38 treba vykladať v tom zmysle, že na sexuálne zneužívanie maloletej štrnásťročnej osoby, sexuálne násillie, ako aj znásillnenie sa pojem naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti nevzťahuje, pokiaľ tieto činy priamo neohrozujú pokoj a fyzickú bezpečnosť obyvateľstva ako celku alebo jeho veľkej časti.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — C-145/09, Zb. s. I-11979.

3 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

5. Ďalej uvediem, prečo podľa môjho názoru článok 28 ods. 2 a 3 tej istej smernice treba vykladať v tom zmysle, že občan Únie sa nemôže domáhať práva na zvýšenú ochranu pred vyhostením na základe tohto ustanovenia, pokiaľ sa preukáže, že uvedený občan odvodzuje toto právo z protiprávneho správania, ktoré predstavuje vážne narušenie verejného poriadku hostiteľského členského štátu.

I – Právny rámec

A – Smernica 2004/38

6. Pred nadobudnutím účinnosti smernice 2004/38 existovalo viacero smerníc a nariadení v oblasti voľného pohybu osôb a práva na pobyt európskych štátnych príslušníkov. Táto smernica zhrnula a zjednodušila právnu úpravu Únie v tejto oblasti.

7. Táto smernica totiž ruší povinnosť občanov Únie získať povolenie na pobyt, zavádza v prospech týchto občanov právo na trvalý pobyt a ohraničuje možnosť členských štátov obmedziť pobyt štátnych príslušníkov iných členských štátov na svojom území.

8. Smernica 2004/38 prináša občanom Únie predovšetkým ochranu pred vyhostením, pričom vychádza z kritérií stanovených judikatúrou Súdneho dvora.

9. Na základe článku 27 ods. 1 tejto smernice môžu teda členské štáty obmedziť právo občanov Únie voľne sa pohybovať a zdržiavať na základe dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia, pričom tieto dôvody sa nesmú využívať na ekonomické účely.

10. Článok 27 ods. 2 uvedenej smernice stanovuje, že opatrenia prijaté z dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti musia byť v súlade so zásadou proporcionality⁴ a musia vychádzať výlučne z osobného správania jednotlivca, ktorého sa týka rozhodnutie o vyhostení⁵. Trestné činy, ku ktorým došlo v minulosti, sa samé osebe nepovažujú za dôvody na prijatie takýchto opatrení. Okrem toho osobné správanie jednotlivca, na ktorého sa vzťahuje rozhodnutie o vyhostení, musí predstavovať skutočnú, existujúcu a dostatočne vážnu hrozbu pre základný záujem spoločnosti⁶.

11. Článok 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38 týkajúci sa ochrany pred vyhostením znie:

„Rozhodnutie o vyhostení sa nesmie prijať proti občanom Únie s výnimkou prípadu, ak sa toto rozhodnutie zakladá na zásadne dôležitých dôvodoch verejnej bezpečnosti [naliehavých dôvodoch verejnej bezpečnosti – *neoficiálny preklad*], ako sú definované členskými štátmi, ak:

a) dané osoby sa zdržiavali v hostiteľskom členskom štáte počas predchádzajúcich desiatich rokov.“

B – Nemecké právo

12. Zákon o voľnom pohybe občanov Únie (Gesetz über die allgemeine Freizügigkeit von Unionsbürgern) z 30. júla 2004⁷ preberá ustanovenia smernice 2004/38 do nemeckého právneho poriadku. Ustanovenie § 6 ods. 1 FreizügG/EU konkrétne stanovuje, že o strate práva občana Únie na pohyb a pobyt na nemeckom území možno rozhodnúť iba z dôvodov verejného poriadku, verejnej

4 — Pozri rozsudok z 18. mája 1982, Adoui a Cornuaille, 115/81 a 116/81, Zb. s. 1665.

5 — Pozri rozsudok z 26. februára 1975, Bonsignore, 67/74, Zb. s. 297.

6 — Pozri rozsudok z 27. októbra 1977, Bouchereau, 30/77, Zb. s. 1999.

7 — BGBl. 2004 I, s. 1950; v znení zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o spolkovej polícii a iné zákony (Gesetz zur Änderung des Bundespolizeigesetzes und anderer Gesetze) z 26. februára 2008 (BGBl. 2008 I, s. 215, ďalej len „FreizügG/EU“).

bezpečnosti alebo verejného zdravia. Podľa § 6 ods. 2 FreizügG/EU možno odsúdenia v trestnom konaní, ktoré zatiaľ neboli vymazané z registra, zohľadniť pri odôvodňovaní rozhodnutia o vyhostení pod podmienkou, že okolnosti, z ktorých tieto odsúdenia vychádzajú, poukazujú na osobné správanie, ktoré predstavuje aktuálne ohrozenie verejného poriadku, pričom musí ísť o skutočné a dostatočne vážne ohrozenie jedného zo základných záujmov spoločnosti.

13. Ustanovenie § 6 ods. 3 FreizügG/EU uvádza, že na účely rozhodnutia o vyhostení je potrebné zohľadniť najmä dĺžku pobytu dotknutej osoby na nemeckom území, jej vek, zdravotný stav, rodinnú a ekonomickú situáciu, sociálnu a kultúrnu integráciu na tomto území, ako aj intenzitu jej väzieb na štát pôvodu.

14. Na základe § 6 ods. 4 FreizügG/EU možno stratu práva na pohyb a pobyt na nemeckom území po nadobudnutí práva na trvalý pobyt konštatovať iba na základe vážnych dôvodov.

15. Z § 6 ods. 5 FreizügG/EU vyplýva, že pokiaľ ide o občanov Únie, ako aj ich rodinných príslušníkov, ktorí sa na spolkovom území zdržiavali počas predchádzajúcich desiatich rokov, rozhodnutie uvedené v § 6 ods. 1 FreizügG/EU možné vydať iba z naliehavých dôvodov verejnej bezpečnosti. To neplatí v prípade maloletých, ak si odňatie ich práva na pobyt vyžaduje záujem dieťaťa. Naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti existujú iba vtedy, ak bola dotknutá osoba právoplatne odsúdená za jeden alebo viac úmyselných trestných činov na trest odňatia slobody alebo trest pre mladistvých v trvaní najmenej piatich rokov alebo ak jej bolo pri jej poslednom právoplatnom odsúdení uložené ochranné opatrenie, pokiaľ je ohrozená bezpečnosť Spolkovej republiky Nemecko alebo pokiaľ dotknutá osoba predstavuje teroristickú hrozbu.

II – Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

16. P. I., taliansky štátny príslušník, sa narodil 3. septembra 1965 v meste Licata (Taliansko). V Nemecku žije od roku 1987. Povolenie na pobyt mu bolo udelené v apríli 1987 a bolo pravidelne predĺžované. P. I. je slobodný a bezdetný. Nikdy neukončil povinnú školskú dochádzku ani odborné vzdelanie a v Nemecku vykonával zárobkovú činnosť iba nepravidelne ako pomocný robotník. Pred zatknutím pracoval ako pomocník svojej bývalej družky, ktorá bola upratovačkou. P. I. má päť súrodencov, z ktorých niektorí žijú v Nemecku a ostatní v Taliansku. Od jeho zatknutia býva jeho matka čiastočne v Nemecku a čiastočne v Taliansku.

17. Landgericht Köln 16. mája 2006 odsúdil P. I. na trest odňatia slobody v trvaní sedem rokov a šesť mesiacov za sexuálne zneužívanie maloletej štrnásťročnej osoby, sexuálne násilie, ako aj znásilnenie. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 28. októbra 2006. Skutky sa stali v rokoch 1990 až 2001. Obeťou bola dcéra bývalej družky P. I., ktorá mala v čase začatia páchania týchto skutkov osem rokov. Vnútroštátny súd uvádza, že od roku 1992 ju P. I. pravidelne, takmer každý týždeň nútil k pohlavnému styku s ním alebo k iným sexuálnym praktikám, pričom sa jej okrem iného vyhrážal, že zabije jej matku alebo jej brata.

18. P. I. je od 10. januára 2006 vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý bude trvať do 9. júla 2013.

19. Rozhodnutím zo 6. mája 2008 Oberbürgermeisterin der Stadt Remscheid na základe § 6 ods. 5 FreizügG/EU konštatovala, že P. I. stratil právo vstupu a pobytu z dôvodu, že svojím odsúdením naplnil podmienky podľa § 6 ods. 5 FreizügG/EU a navyše pri svojich činoch použil značnú silu a svojej obeti spôsobil neznesiteľné utrpenie tým, že ju dlhé roky zneužíval. Oberbürgermeisterin der Stadt Remscheid okrem toho konštatovala, že nemožno vylúčiť recidívu, keďže P. I. svoju obeť pravidelne znásilňoval a sexuálne zneužíval, a to počas dlhého obdobia, a že dodnes nemá pocit viny. Podľa informácií poskytnutých ústavom na výkon trestu P. I. sám seba považuje za skutočnú obeť a do dnešného dňa nechce pochopiť obzvlášť zavrhnutiahodný charakter svojich skutkov. Oberbürgermeisterin der Stadt Remscheid nariadila okamžité vykonanie rozhodnutia zo 6. mája 2008 a prikázala P. I., aby opustil nemecké územie, lebo inak bude vyhostený do Talianska.

20. Dňa 12. júna 2008 podal P. I. proti tomuto rozhodnutiu žalobu s odôvodnením, že neexistujú naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti, na základe ktorých možno konštatovať stratu jeho práva vstupu a pobytu.

21. Rozsudkom zo 14. júla Verwaltungsgericht túto žalobu zamietol, pričom konštatoval, že existujú naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti a že odsúdenie P. I. bolo prejavom osobného správania, ktoré vyvolávalo obavu z aktuálneho, skutočného a dostatočne vážneho ohrozenia základného záujmu spoločnosti, a to ochrany mladých dievčat a žien pred sexuálnym zneužívaním a znásilnením.

22. P. I. podal proti tomuto rozsudku odvolanie na Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen, ktorý sa rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Zahrňa pojem ‚naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti‘ použitý v článku 28 ods. 3 smernice 2004/38 iba ohrozenia vnútornej a vonkajšej bezpečnosti štátu, ktorou sa rozumie zachovanie štátu s jeho inštitúciami a dôležitými verejnými službami, prežitie obyvateľstva, ako aj vonkajšie vzťahy a mierové spolužitie národov?“

III – Analýza

23. Vnútroštátny súd sa svojou otázkou v podstate pýta, či trestné činy sexuálneho zneužívania maloletej štrnásťročnej osoby, sexuálneho násillia a znásillnenia spáchané v rámci rodiny predstavujú naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti, ktoré môžu odôvodniť vyhostenie občana Únie, ktorý sa viac ako desať rokov zdržiava na území hostiteľského členského štátu.

24. V nasledujúcej analýze uvediem najprv dôvody, pre ktoré sa domnievam, že taký trestný čin, akého sa dopustil P. I., nespadá pod pojem „naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti“ v zmysle článku 28 ods. 3 smernice 2004/38. Potom vysvetlím, prečo sa podľa môjho názoru P. I. napriek tomu nemôže domáhať zvýšenej ochrany na základe tohto ustanovenia a článku 28 ods. 2 tej istej smernice.

A – K pojmu naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti

25. Súdny dvor v už citovanom rozsudku Tsakouridis rozhodol, že článok 28 ods. 3 smernice 2004/38 sa má vykladať v tom zmysle, že boj proti trestnej činnosti spojenej s nezákonným obchodovaním s omamnými látkami v organizovanej skupine môže patriť pod pojem naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti, ktoré môžu odôvodniť rozhodnutie o vyhostení občana Únie, ktorý mal v hostiteľskom členskom štáte pobyt počas predchádzajúcich desiatich rokov.

26. Súdny dvor totiž v prvom rade uviedol, že nezákonné obchodovanie s omamnými látkami v organizovanej skupine predstavuje rozšírenú trestnú činnosť, ktorá má k dispozícii rozsiahle ekonomické a operačné prostriedky a má veľmi často medzinárodné prepojenia.⁸ Vzhľadom na škodlivé účinky trestnej činnosti spojenej s týmto nezákonným obchodovaním rámcové rozhodnutie 2004/757/SVV⁹ vo svojom odôvodnení č. 1 uvádza, že nezákonný obchod s drogami predstavuje hrozbu pre zdravie, bezpečnosť a kvalitu života občanov Únie, ako aj pre legálne hospodárstvo, stabilitu a bezpečnosť členských štátov.¹⁰ Súdny dvor po konštatovaní, že drogová závislosť je nešťastím pre človeka a predstavuje hospodárske a sociálne nebezpečenstvo pre ľudstvo, ďalej vysvetlil, že tento druh nezákonného obchodu môže mať takú intenzitu, že môže priamo ohroziť pokoj a fyzickú bezpečnosť obyvateľstva ako celku alebo jeho veľkej časti.¹¹

8 — Pozri bod 46.

9 — Rámcové rozhodnutie Rady z 25. októbra 2004, ktorým sa stanovujú minimálne ustanovenia o znakoch skutkových podstat trestných činov a trestov v oblasti nezákonného obchodu s drogami (Ú. v. EÚ L 335, s. 8).

10 — Rozsudok Tsakouridis, už citovaný, bod 46.

11 — Tamže, bod 47.

27. Vzniká teda otázka, či sa na trestný čin, ktorý spáchal P. I., teda sexuálne zneužívanie maloletej štrnásťročnej osoby, sexuálne násilie, ako aj znásilnenie v rámci rodiny, môže tiež vzťahovať pojem naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti, aj keď ide o izolovaný čin, ktorý páchatel' spáchal bez účasti v nejakej skupine osôb.

28. Aj keď je nesporné, že sexuálne zneužívanie maloletej štrnásťročnej osoby, sexuálne násilie, ako aj znásilnenie predstavujú mimoriadne závažný zásah do základnej hodnoty spoločnosti, domnievam sa, že na takýto čin sa pojem „verejná bezpečnosť“ v zmysle článku 28 ods. 3 smernice 2004/38 nevzťahuje.

29. V tejto súvislosti považujem za vhodné pripomenúť filozofiu smernice 2004/38 a uviesť, že v prejednávanej veci ide o konfrontáciu jej pojmov so skutočným stavom a zvláštnosťami trestného práva.

30. Cieľom tejto smernice je uľahčiť základné právo každého občana Únie voľne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov. Toto základné právo vyplýva z občianstva Únie a jeho výkon podlieha obmedzeniam a podmienkam stanoveným v uvedenej smernici.¹²

31. Keďže na základe dĺžky pobytu možno predpokladať integráciu občana Únie do hostiteľského členského štátu, smernica 2004/38 stanovuje nadobudnutie práva na trvalý pobyt v tomto štáte na základe nepretržitého päťročného pobytu.¹³

32. Toto právo na trvalý pobyt priznáva oprávnenej osobe ochranu pred rozhodnutím o vyhostení, ktoré možno voči tejto osobe prijať iba na základe vážnych dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti.¹⁴

33. Dlhší pobyt v trvaní najmenej desiatich rokov priznáva dotknutému občanovi Únie zvýšenú ochranu proti rovnakým opatreniam, ktoré potom môžu byť prijaté iba na základe naliehavých dôvodov verejnej bezpečnosti.¹⁵ Už rozdiel medzi pojmami „vážne dôvody“ a „naliehavé dôvody“ vyjadruje vôľu normotvorcu Únie.¹⁶

34. Porovnanie odsekov 2 a 3 článku 28 smernice 2004/38 ešte jasnejšie preukazuje, že jej znenie zavádza jasný rozdiel medzi pojmami verejný poriadok a verejná bezpečnosť, pričom druhý z nich je závažnejší ako prvý, pokiaľ ide o neuplatnenie zvýšenej ochrany, ktorú požíva občan Únie.

35. Pokiaľ sa tieto dva pojmy uplatnia v trestnoprávnej oblasti, zodpovedajú odlišným kriminologickým javom.

36. Každý členský štát vo svojom trestnom práve stanovuje rámec svojho verejného poriadku, keďže definuje konania, ktoré zakazuje pod hrozbou sankcií. V tomto smere je jasné, že všetky trestnoprávne normy sú normami verejného poriadku v tom zmysle, že vzhľadom na to, že ide o normy kogentnej povahy, vôľa jednotlivca ich nemôže vylúčiť. Tieto normy sú vytvorené práve na to, aby obmedzovali vôľu jednotlivca, pokiaľ by mala následky považované za škodlivé pre hodnoty spoločnosti.

37. Porušenie týchto noriem teda spôsobí narušenie verejného poriadku stanoveného členským štátom, ktoré je v závislosti od povahy spáchaného činu viac či menej závažné, pričom spôsobené narušenie verejného poriadku sa obvykle prejaví v stupni prísnosti trestu stanoveného vnútroštátnym zákonodarcom na potrestanie zakázaného konania. V každom konkrétnom prípade je toto posúdenie vyjadrené a prípadne vyvážené v skutočne uloženom treste, ktorý vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu vyjadruje stupeň skutočne spôsobeného narušenia.

12 — Rozsudok z 21. decembra 2011, Ziolkowski a Szeja, C-424/10 a C-425/10, Zb. s. I-14035, bod 35, ako aj citovaná judikatúra.

13 — Pozri článok 16 ods. 1 tejto smernice.

14 — Pozri článok 28 ods. 2 tejto smernice.

15 — Pozri článok 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38.

16 — Rozsudok Tsakouridis, už citovaný, bod 40.

38. Odkaz na pojem verejná bezpečnosť samozrejme nevyplýva automaticky iba zo skutočnosti, že bol spáchaný protiprávny čin, ale z protiprávneho konania mimoriadne závažného vo svojej podstate a vo svojich účinkoch, ktoré idú nad rámec individuálnej ujmy spôsobenej jednej alebo viacerým obetiam. Tieto dva pojmy teda nie sú totožné, a hoci každé konanie, ktoré spôsobuje ohrozenie verejnej bezpečnosti, narúša vzhľadom na svoju povahu verejný poriadok, opačne to neplatí, aj keď ak je spáchaný čin odhalený, môže vo verejnej mienke vyvolať pocit, ktorý je prejavom narušenia spôsobeného protiprávnym činom.

39. V tomto štádiu je dôležité uviesť, že otázka, či páchatel' na základe svojho konania predstavuje hrozbu pre verejnú bezpečnosť, teda závisí nielen od závažnosti spáchaného protiprávneho činu, o ktorej vypovedá hroziaci alebo uložený trest, ale predovšetkým od jeho povahy.

40. V tomto štádiu všeobecnej analýzy nie je zohľadnenie rizika recidívy samo osebe rozhodujúce. Pri ktorom protiprávnom čine neexistuje riziko recidívy? Neexistuje protiprávny čin bez rizika recidívy. S ohľadom na hrozbu pre verejnú bezpečnosť je tiež potrebné zohľadniť práve samotnú povahu tejto hrozby. Ak povaha konania vytvára takú hrozbu, že existujú naliehavé dôvody vyhostenia, aby sa toto nebezpečenstvo zažehnilo, podmienky článku 28 ods. 3 smernice 2004/38 budú splnené. Je pravda, že pravdepodobnosť recidívy bude môcť súd alebo príslušný orgán zohľadniť, ale na účely posúdenia, spolu ďalšími podmienkami alebo ustanoveniami tejto smernice a judikatúry Súdneho dvora, či je skutočne potrebné prikrôčiť k tomuto vyhosteniu.¹⁷

41. Aké sú teda protiprávne konania, ktoré môžu predstavovať také ohrozenia verejnej bezpečnosti? Súdny dvor ich definoval v už citovanom rozsudku Tsakouridis.

42. Ako som uviedol v bode 26 týchto návrhov, Súdny dvor konštatoval, že nezákonné obchodovanie s omamnými látkami v organizovanej skupine predstavuje rozšírenú trestnú činnosť a môže mať takú intenzitu, že môže priamo ohroziť pokoj a fyzickú bezpečnosť obyvateľstva ako celku alebo jeho veľkej časti.

43. Patria činy, ktoré spáchal P. I., do definície takto sformulovanej Súdny dvorom? Hoci by sme veľmi chceli odpovedať kladne, keďže z morálneho hľadiska vyvolávajú spáchané činy spontánne odsúdenie a odpor, právna analýza si podľa môjho názoru vyžaduje zápornú odpoveď.

44. Najmä z kriminologického hľadiska sa totiž javí ako nesporné, že tento druh konania, ktorý patrí výlučne do rodinného rámca, nemožno prirovnať ku konaniu „sexuálnych predátorov“¹⁸. Hoci P. I. nesporne predstavuje nebezpečenstvo v rodinnej sfére, nie je preukázané, že vzhľadom na povahu spáchaného činu je hrozbou pre bezpečnosť občanov Únie, čo je výraz prebratý z bodu 46 už citovaného rozsudku Tsakouridis. Hoci je incest odpudzujúci, podľa môjho názoru nepredstavuje z hľadiska verejnej bezpečnosti rovnaký druh nebezpečenstva, aké Súdny dvor definoval v uvedenom rozsudku.

45. Opačné rozhodnutie by viedlo k uznaniu, že iba objektívna závažnosť trestného činu, ktorú vymedzuje hroziaci alebo uložený trest, potenciálne predstavuje odôvodnenie rozhodnutia o vyhostení na základe naliehavého dôvodu verejnej bezpečnosti.

46. Treba však konštatovať, že tento prístup podľa môjho názoru nie je v súlade s filozofiou smernice 2004/38. Napokon vytvorenie spoločného priestoru pre život a pohyb vyžaduje vo všeobecnom záujme tohto spoločného priestoru, teda sociálnej súdržnosti Únie, tiež zohľadnenie fenoménu kriminality, čo znamená vyvinutie spoločných prostriedkov prevencie tohto fenoménu a boja proti nemu. Domnievam sa, že to je úlohou a ambíciou priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Tento priestor nemožno budovať na tom, že každý prísne potrestaný páchatel' sa pošle späť do členského štátu pôvodu iba z dôvodu trestu. Domnievam sa navyše, že práve tento postoj vyjadruje táto smernica prostredníctvom opatrení, ktoré musia členské štáty prijať pred tým, ako pristúpia k vyhosteniu.¹⁹

17 — Tamže, body 49 až 53.

18 — Kategória obzvlášť nebezpečných páchatel'ov, pre ktorých je charakteristické také konanie, aké bolo odhalené vo veciach Dutroux a Fourniret.

19 — Pozri najmä článok 27 ods. 2 uvedenej smernice.

47. Bolo by možné sa domnievať, že prítomnosť P. I. v hostiteľskom členskom štáte môže vytvárať podmienky na recidívu vo vzťahu k obeti prvých činov a že vzhľadom na to musí byť P. I. vyhostený s cieľom chrániť obeť. Taká možnosť, ktorú nemožno vopred vylúčiť, môže byť stanovená iba v predpise týkajúcom sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v rámci kontrolných opatrení po vykonaní trestu, ktorých právny základ sa nachádza inde ako v smernici 2004/38. Vzhľadom na to, že táto otázka nebola v kontradiktórnej diskusii vznesená, nebudem sa ňou na tomto mieste zaoberať, keďže v opačnom prípade by podľa môjho názoru bolo potrebné znovuo tvorenie diskusie.

48. Naproti tomu treba preskúmať otázku, ktorá bola vznesená v diskusii účastníkov konania, či sa na P. I. vzťahuje zvýšená ochrana podľa článku 28 smernice 2004/38.

B – O nároku na zvýšenú ochranu na základe článku 28 ods. 2 a 3 smernice 2004/38

49. Rovnako ako holandská vláda²⁰ sa domnievam, že článok 28 ods. 3 smernice 2004/38 sa v prípade P. I. neuplatní vzhľadom na to, že jeho konanie a spôsob, akým boli činy spáchané, preukazujú, že v skutočnosti nebol naozaj integrovaný, a preto nemôže požívať zvýšenú ochranu zakotvenú v tomto ustanovení.

50. V tomto ohľade je porovnanie s vecou Kol²¹, ktoré uvádza holandská vláda, podľa môjho názoru relevantné, keďže v tejto úplne odlišnej veci Súdny dvor pripustil, že podvodné konanie môže páchatela zbaviť nároku na povolenie na pobyt.

51. Súdny dvor v už citovanej veci Kol uvádza, že je vylúčené, aby výkon zamestnania na základe povolenia na pobyt vydaného v dôsledku podvodného konania, ktoré viedlo k odsúdeniu, mohol viesť k vzniku práv v prospech tureckého pracovníka alebo odôvodniť jeho legitímnu dôveru.²²

52. Myslím si, že tieto úvahy možno uplatniť na prejednávajúcu vec.

53. Z odôvodnenia č. 23 smernice 2004/38 totiž vyplýva, že vyhostenie občanov Únie a ich rodinných príslušníkov na základe dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti môže vážne poškodiť osoby, ktoré využívali práva a slobody priznané zmluvou EŠ a *skutočne sa integrovali*²³ do hostiteľského členského štátu.²⁴

54. Ako sa uvádza v odôvodnení č. 24 tejto smernice, práve z tohto dôvodu táto smernica zavádza režim ochrany pred vyhostením, ktorý sa zakladá na stupni integrácie občana Únie v hostiteľskom členskom štáte, takže čím je vyššia integrácia tohto občana a jeho rodinných príslušníkov v hostiteľskom členskom štáte, tým vyššia by mala byť ich ochrana proti vyhosteniu.²⁵

55. Ako už bolo uvedené, článok 28 ods. 3 smernice 2004/38 predstavuje úplne posledný a najdôležitejší stupeň ochrany pred vyhostením, keďže túto ochranu požíva občan Únie, ktorý sa počas desiatich rokov pred rozhodnutím o vyhostení zdržiaval na území hostiteľského členského štátu.

56. Toto ustanovenie podľa môjho názoru obsahuje vyvrátiteľnú domnienku integrácie, ktorú v prejednávanej veci vyvracajú samotné skutkové okolnosti.

20 — Pozri bod 37 a nasl. pripomienok.

21 — Vec, v ktorej bol vydaný rozsudok z 5. júna 1997, C-85/95, Zb. s. I-3069.

22 — Bod 28.

23 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

24 — Rozsudok Tsakouridis, už citovaný, bod 24.

25 — Tamže, bod 25.

57. Normotvorca Únie totiž vychádzal zo zásady, že dĺžka pobytu poukazuje na určitú integráciu v hostiteľskom členskom štáte.²⁶ Predpokladá sa, že po desaťročnom pobyte na území tohto štátu sú väzby medzi občanom Únie, ktorý využil svoju slobodu voľného pohybu, a uvedeným štátom natoľko silné, že dávajú tomuto občanovi pocit, že je súčasťou spoločnosti tohto štátu, a to – pripomínam – s cieľom podporiť sociálnu súdržnosť, ktorá je jedným zo základných cieľov Únie.²⁷

58. V prejednávanej veci je podľa môjho názoru nesporné, že ak by boli skutky – vzhľadom na ich dátum – známe už od začiatku ich páchania, P. I. by bol trestne stíhaný, odsúdený a prípadne aj vyhostený bez toho, aby sa mohol domáhať ochrany podľa článku 28 ods. 3 smernice 2004/38.

59. Totiž už od tretieho roku pobytu na území hostiteľského členského štátu, čiže pred dosiahnutím päťročného legálneho pobytu, od ktorého závisí právo na trvalý pobyt, začal P. I. zneužívať maloleté dieťa svojej družky a zneužíval ho až do roku 2001, teda v období desiatich rokov, ktoré predchádzali rozhodnutiu o vyhostení, ktoré bolo voči nemu prijaté.²⁸

60. Aj keď sa integrácia občana Únie v skutočnosti zakladá na priestorových a časových faktoroch, je založená aj na kvalitatívnych faktoroch.²⁹ Podľa môjho názoru je pritom zrejmé, že konanie P. I., ktoré predstavuje vážne narušenie verejného poriadku, svedčí o úplnej absencii vôle integrovať sa do spoločnosti, v ktorej sa nachádza a ktorej niektorými základnými hodnotami tak vedome roky pohrdal. Dnes sa dovoľáva dôsledkov, ktoré vyplývajú z uplynutia desaťročnej lehoty, ktorá nebola prerušená, pretože jeho konanie ostalo skryté v dôsledku fyzického a morálneho násillia, ktoré roky zavrhnutiahodne vykonával na obeti.

61. Takáto protiprávna situácia nemôže viesť k vzniku práva s odkazom na to, že trvala dlho. Samotná smernica 2004/38 navyše v článku 35 stanovuje, že členské štáty môžu prijať opatrenia potrebné na odmietnutie, ukončenie alebo zrušenie akéhokoľvek práva priznaného podľa tejto smernice v prípade zneužívania práv alebo podvodu. V tomto prípade je potrebné, aby Súdny dvor vyvodil dôsledky z takého podvodu.

62. Ak by sa pripustilo, že P. I. môže zo svojho protiprávneho konania odvodiť právo na zvýšenú ochranu stanovenú v článku 28 ods. 2 a 3 tejto smernice, odporovalo by to podľa môjho názoru hodnotám, na ktorých spočíva občianstvo Únie.

63. Napriek tomu bude P. I. samozrejme môcť využiť záruky svojich práv podľa ustanovení článku 28 ods. 1 uvedenej smernice a podľa zásad judikatúry Súdneho dvora týkajúcich sa zaručenia základných práv, teda zásad, ktoré boli uvedené v už citovanom rozsudku Tsakouridis, najmä v jeho bode 52.

64. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy sa domnievam, že článok 28 ods. 2 a 3 smernice 2004/38 sa má vykladať v tom zmysle, že občan Únie sa nemôže domáhať práva na zvýšenú ochranu pred vyhostením na základe tohto ustanovenia, ak sa preukáže, že uvedený občan odvodzuje toto právo z protiprávneho správania, ktoré predstavuje vážne narušenie verejného poriadku hostiteľského členského štátu.

26 — Pozri návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov [KOM(2001) 257 v konečnom znení].

27 — Pozri odôvodnenie č. 17 smernice 2004/38.

28 — Pozri body 31 až 32 návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

29 — Pozri rozsudok z 21. júla 2011, Dias, C-325/09, Zb. s. I-6387, bod 64.

IV – Návrh

65. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti navrhujem Súdnemu dvoru, aby odpovedal Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen takto:

Článok 28 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, sa má vykladať v tom zmysle, že na sexuálne zneužívanie maloletej štrnásťročnej osoby, sexuálne násilie, ako aj znásilnenie sa nevzťahuje pojem „naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti“, pokiaľ tieto činy priamo neohrozujú pokoj a fyzickú bezpečnosť obyvateľstva ako celku alebo jeho veľkej časti.

Článok 28 ods. 2 a 3 smernice 2004/38 sa má vykladať v tom zmysle, že občan Únie sa nemôže domáhať práva na zvýšenú ochranu pred vyhostením na základe tohto ustanovenia, ak sa preukáže, že uvedený občan odvodzuje toto právo z protiprávneho správania, ktoré predstavuje vážne narušenie verejného poriadku hostiteľského členského štátu.